

D E C I Z I E

17 iulie 2013

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul Valeriu Doagă
Judecătorii Vera Macinskaia, Ion Vîlcov
Iurie Șumcov, Ion Corolevschi

examinînd recursurile declarate de către Tatiana Ahlamcenco și Întreprinderea individuală „Novac și Mihaela”, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Tatiane Ahlamcenco împotriva Întreprinderii individuale „Novac și Mihaela” cu privire la repararea prejudiciului material și moral, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 11 decembrie 2012, prin care apelul declarat de către Întreprinderea individuală „Novac și Mihaela” a fost admis și modificată hotărârea Judecătoriei Buiucani municipiul Chișinău din 02 iulie 2012, prin care acțiunea a fost admisă parțial,

c o n s t a t ă:

La 04 mai 2012, Tatiana Ahlamcenco a depus o cerere de chemare în judecată împotriva Întreprinderii individuale „Novac și Mihaela” cu privirea la repararea prejudiciului material și moral.

În motivarea acțiunii reclamanta Tatiana Ahlamcenco a indicat că conform ordinului nr. 1 din 01 martie 2009, a fost angajată la Întreprinderea individuală „Novac și Mihaela” în calitate de cusătoreasă, fapt ce se confirmă și prin înscrierea din carnetul de muncă.

Susține că în perioada 01 martie 2009 - 11 martie 2011 a activat la întreprinderea nominalizată în calitatea de cusătoreasă, cu salariul lunar mediu de 2497 lei.

Menționează că începând cu 11 martie 2011, a ieșit în concediu medical prenatal și certificatul medical l-a transmis administrației întreprinderii, însă până în prezent de către angajator nu i-a fost achitat acest concediu.

La 26 mai 2001, ea a născut copilul, iar după naștere s-a adresat la Casa Națională de Asigurări Sociale pentru achitarea indemnizației lunare pentru întreținerea copilului, care a informat-o că angajatorul nu a calculat și nu a achitat contribuțiile de asigurări sociale pe perioada anilor 2010-2011 motiv din care urmează să primească lunar indemnizația în sumă de 300 lei, ca fiind neangajată în câmpul muncii.

Afirmă că ea în repetate rânduri s-a adresat la Inspekția Muncii, indicând încălcările comise de către angajator, însă la ultima adresare a primit răspuns, prin care a fost informată că angajatorul nu activează și că urmează să se adreseze cu acțiune în instanța de judecată.

Consideră că în urma neexecutării atribuțiilor legale de către angajator și, anume, necalcularea și neachitarea contribuțiilor de asigurări sociale, i-a fost lezat dreptul legal de a primi plata atât a concediului medical prenatal, cât și a indemnizațiilor lunare corespunzătoare pentru întreținerea copilului, cauzându-i astfel un prejudiciu material în mărime de 36952 lei și, anume, plata concediului medical prenatal în sumă de 9988 lei și plata indemnizației pentru întreținerea copilului până la vârsta de 3 ani în sumă de 26964 lei.

De asemenea, consideră că în legătură cu situația tensionată creată și lipsa mijloacelor financiare pentru întreținerea copilului i s-a cauzat un prejudiciu moral, pe care îl estimează la suma de 10000 lei.

La 29 martie 2012, ea s-a adresat către pârât cu o notificare, prin care a solicitat repararea prejudiciului material în mărime de 36952 lei și a celui moral în mărime de 10000 lei, însă nu a primit nici un răspuns.

Cere încasarea de la pârât a sumei de 36952 lei, în vederea reparării prejudiciului material și a sumei de 10000 lei, în vederea reparării prejudiciului moral.

Pe parcursul examinării pricinii Tatiana Ahlamcenco și-a concretizat pretențiile, solicitând încasarea de la Întreprinderea individuală „Novac și Mihaela” a sumei de 37454,60 lei, în vederea reparării prejudiciului material, care este format din indemnizația de maternitate în sumă de 10487 lei și indemnizația pentru creșterea copilului în sumă de 26967,60 lei și a sumei de 10000 lei, în vederea reparării prejudiciului moral.

Prin hotărârea Judecătorei Buiucani mun. Chișinău din 02 iulie 2012 acțiunea a fost admisă parțial. A fost încasat de la Întreprinderea individuală „Novac și Mihaela” în beneficiul Tatianei Ahlamcenco prejudiciul material sub formă de indemnizație de maternitate în mărime de 10487,4 lei și indemnizație pentru creșterea copilului în mărime de 9750 lei și prejudiciul moral în mărime de 5000 lei, iar în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 707,12 lei.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 11 decembrie 2012 apelul declarat de către Întreprinderea individuală „Novac și Mihaela” a fost admis și modificată hotărârea primei instanțe prin micșorarea cuantumului prejudiciului material sub formă de indemnizație de maternitate până la 4362,12 lei și de indemnizație pentru creșterea copilului până la 3240 lei, precum și cuantumul prejudiciului moral până la 1000 lei. În rest hotărârea primei instanțe a fost menținută.

La 05 februarie 2013, Tatiana Ahlamcenco a declarat decurs împotriva deciziei instanței de apel, cerând casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

Recurenta-reclamanta Tatiana Ahlamcenco, în motivarea recursului, a indicat că consideră decizia instanței de apel ilegală pe motiv de neconstatare și neelucidare pe deplin a circumstanțelor cauzei, astfel, fiind aplicate eronat normele de drept material. Greșit instanța de apel a pus la baza calculării indemnizațiilor contractul individual de muncă, care este evident fictiv și ilegal și neîntemeiat a micșorat cuantumul prejudiciului material încasat de la intimat.

De asemenea, consideră că instanța de apel a dat o apreciere greșită circumstanțelor cauzei referitor la prejudiciul moral cauzat, deoarece având la întreținere doi copii minori a fost nevoită să caute alte surse de venit pentru a se întreține, astfel, provocându-i suferințe psihice și dezechilibru emoțional. Greșit a apreciat instanța că admiterea cererii deja constituie o satisfacție echitabilă morală, fără a lua în considerație toate suferințele ei.

La 27 februarie 2013, Întreprinderea individuală „Novac și Mihaela” a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, cerând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

Recurentul-pârât Întreprinderea individuală „Novac și Mihaela”, în motivarea recursului, a indicat că nu este de acord cu decizia instanței de apel, deoarece intimata nu a prezentat instanței contractul individual de muncă, unde este prevăzută suma salariului de 900 lei, dar a calculat în baza salariului mediu de 2497 lei, care este de aproape trei ori mai mare, greșit s-a bazat pe datele oferite de Biroul Național de Statistică. Suma de 900 lei nu a constituit obiectul examinării acțiunii de calculare a indemnizațiilor pentru maternitate și îngrijirea copilului, instanța de apel însă s-a pronunțat în baza acestei sume.

Consideră că pretenția recurente-reclamante cu privire la repararea prejudiciului moral este neîntemeiată, deoarece ultima nu a expus instanței de judecată dreptul nepatrimonial la care a atentat Întreprinderea individuală „Novac și Mihaela”. Totodată, intimata nu a prezentat nici un temei legal prevăzut de legislație în baza căruia ar avea dreptul la repararea prejudiciului moral în mărime de 10000 lei.

Este neîntemeiată pretenția cu privire la încasarea sumei de 26967 lei pentru lăuza copilului până la vârsta de 3 ani din motiv că angajatorul nu este asigurătorul de stat din contul căruia ar putea fi încasată această sumă, or, legea nu prevede că această sumă poate fi încasată din contul angajatorului în cazul în care angajatorul n-a transferat primele de asigurări sociale în contul Casei Naționale de Asigurări Sociale.

Mai consideră că instanța de apel s-a pronunțat asupra unor pretenții, care nu au fost invocate de parte în proces, totodată, a admis pretenții ce nu au suport legal, încălcând astfel dreptul la un proces echitabil.

Întreprinderea individuală „Novac și Mihaela” prin referința depusă la 27 martie 2013 a solicitat respingerea recursului declarat de către Tatiana Ahlamcenco.

În conformitate cu art. 440 alin. (2) Codul de procedură civilă, completul din 3 judecători prin încheierea din 24 aprilie 2013 a considerat recursurile admisibile și a dispus examinarea fondului de un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Verificând argumentele invocate de către Tatiana Ahlamcenco și Întreprinderea individuală „Novac și Mihaela” în cererile de recurs pe baza materialelor din dosar, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de către Tatiana Ahlamcenco neîntemeiat și care urmează a fi respins, iar recursul declarat de către ÎI „Novac și Mihaela” întemeiat și care urmează a fi admis, cu casarea hotărârilor judecătorești în partea reparării prejudiciului moral și emiterea în această parte a unei noi

hotărâri cu privire la respingerea pretenției cu privire la repararea prejudiciului moral, iar în rest menținerea deciziei instanței de apel din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

Din actele pricinii rezultă că recurenta-reclamanta Tatiana Ahlamcenco a activat în cadrul ÎI „Novac și Mihaela” în calitate de cusătoreasă, cu salariul lunar de 900 lei.

De asemenea, din actele pricinii rezultă că la 04 decembrie 2010, Tatiana Ahlamcenco a înregistrat căsătoria cu Victor Ahlamcenco, iar la 26 mai 2011, s-a născut fiul Vitalie Ahlamcenco, fiindu-i eliberat certificat de naștere (f. d. 5).

Conform extrasului de cont, eliberat de către Casa Teritorială de Asigurări Sociale Buiucani mun. Chișinău la 22 iunie 2012, pe parcursul anilor 2010-2011, ÎI „Novac și Mihaela” nu a achitat Tatiane Ahlamcenco contribuțiile de asigurări sociale.

Înaintând prezenta cerere de chemare în judecată, Tatiana Ahlamcenco a solicitat încasarea de la Întreprinderea individuală „Novac și Mihaela” a sumei de 37454,60 lei, în vederea reparării prejudiciul material, care este format din indemnizația de maternitate în sumă de 10487 lei și indemnizația pentru creșterea copilului în sumă de 26967,60 lei și a sumei de 10000 lei, în vederea reparării prejudiciului moral.

Conform art. 124 alin. (1) și (2) din Codul muncii, femeilor salariate și ucenicilor, precum și soțiilor aflate la întreținerea salariaților, li se acordă un concediu de maternitate ce include concediul prenatal cu o durată de 70 de zile calendaristice și concediul postnatal cu o durată de 56 de zile calendaristice (în cazul nașterilor complicate sau nașterii a doi sau mai mulți copii - 70 de zile calendaristice), plătindu-li-se pentru această perioadă indemnizații în modul prevăzut la art. 123 al. (2). În baza unei cereri scrise, persoanelor indicate la alin.(1), după expirarea concediului de maternitate, li se acordă un concediu parțial plătit pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 3 ani, cu achitarea indemnizației din bugetul asigurărilor sociale de stat.

Conform art. 7 alin. (1) din Legea nr. 289-XV din 22 iulie 2004 privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale și pct. 23 din Regulamentul cu privire la condițiile de stabilire, modul de calcul și de plată a indemnizațiilor pentru incapacitate temporară de muncă și altor prestații de asigurări sociale, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 108 din 03 februarie 2005, baza de calcul a indemnizațiilor de asigurări sociale o constituie venitul mediu lunar realizat în ultimele 6 luni calendaristice premergătoare lunii producerii riscului asigurat, venit din care au fost calculate contribuțiile individuale de asigurări sociale.

Astfel, reieșind din venitul mediu lunar al recurente-reclamante de 900 lei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de apel corect a micșorat cuantumului prejudiciului material sub formă de indemnizație de maternitate până la 4362,12 lei și de indemnizație pentru creșterea copilului până la 3240 lei, iar argumentele invocate de către recurenta-reclamantă și recurentul-pârât în acest sens nu pot fi reținute ca întemeiate.

Totodată, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că instanțele judecătorești greșit au admis parțial pretenția recurentei-reclamante cu privire la repararea prejudiciului moral.

Conform art. 1398 alin. (1) din Codul civil, cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune.

Reieșind din prevederile legale enunțate, prejudiciul moral poate fi reparat numai în cazul în care repararea acestuia este expres prevăzută de lege. Or, la caz, legislația în vigoare nu prevede posibilitatea reparării prejudiciului moral.

Astfel, din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de către Tatiana Ahlamcenco, de a admite recursul declarat de către ÎI „Novac și Mihaela”, de a casa decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe în partea reparării prejudiciului moral și de a emite în această parte o nouă hotărâre, prin care pretenția Tatiane Ahlamcenco împotriva ÎI „Novac și Mihaela” cu privire la repararea prejudiciului moral de respins, iar în rest de a menține decizia instanței de apel.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Tatiana Ahlamcenco.

Se admite recursul declarat de către Întreprinderea Individuală „Novac și Mihaela”.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 11 decembrie 2011 și hotărârea Judecătoriei Buiucani municipiul Chișinău din 02 iulie 2012 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Tatiane Ahlamcenco împotriva Întreprinderii individuale „Novac și Mihaela” cu privire la repararea prejudiciului material și moral în partea reparării prejudiciului moral și se emite în această parte o nouă hotărâre, prin care:

Se respinge pretenția Tatiane Ahlamcenco împotriva Întreprinderii Individuale „Novac și Mihaela” cu privire la repararea prejudiciului moral.

În rest decizia Curții de Apel Chișinău din 11 decembrie 2012 se menține.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă

Vera Macinskaia

Ion Vilcov

Iurie Șumcov

Ion Corolevschi